

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันจันทร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

เราทั้งหลายต้องรู้ริยสัจสี่ ริยสัจสี่ก็ได้แก่รู้เหตุรู้ปัจจัย พระอรหันต์ทุกรูป
คือผู้ที่รู้ริยสัจสี่ รู้เหตุรู้ปัจจัย พัฒนาใจพัฒนาวัตถุไปพร้อม ๆ กัน ไม่ไปตามผัสสะ
ตามตาหูจมูกลิ้นกายใจ เป็นผู้ที่เอาปัญญาสัมมาทิฐินำชีวิต เพื่อดำเนินชีวิตที่ประเสริฐ
เอาธรรมนุญนำชีวิต ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เธอทั้งหลาย
จงพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด

พรหมจรรย์นั้นหมายถึงธรรมนุญ พัฒนาใจพัฒนาวัตถุไปพร้อม ๆ กัน
ทำอย่างเดียวให้เกิดประโยชน์สองอย่าง ให้เกิดประโยชน์ทางวัตถุและเกิดประโยชน์
ทางจิตใจอย่างนี้เรียกว่าธรรมนุญ ไม่เอาความรู้สึกนำชีวิต ไม่เอาความชอบไม่ชอบ
นำชีวิต เอาธรรมนุญนำชีวิต เพื่อชีวิตของเราเป็นพรหมจรรย์ เป็นบริสุทธิ์คุณ
เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงความพอดี เป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม
เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ไม่ไปตามผัสสะ ไม่ไปตามอารมณ์ ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม
เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์แล้วอุดมธรรม ปฏิบัติตัวเองบริหารตัวเองเรียกว่า
ธรรมนุญ ทั้งปฏิบัติตนเองแล้วก็สอนคนอื่นบอกคนอื่นเรียกว่ารัฐธรรมนุญ

มรรคผลนิพพานมีอยู่ในปัจจุบัน ที่เรามีความเห็นถูกต้อง เข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง ผู้ที่บรรลุดุธรรมคือผู้ที่เอาธรรมนำชีวิต ไม่ได้เอาความรู้สึกนำชีวิต เรียกว่าผู้บรรลุดุธรรม เอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตรู้ชีวิต เรียกว่าบรรลุดุธรรม

สิ่งต่าง ๆ นั้นมีอยู่ ไม่ใช่สิ่งเหล่านั้นไม่มี

ถ้าเราคิดดูดี ๆ นะ เราจะไปเอานิพพานเมื่อตายแล้วมันไม่ถูกต้อง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเข้าใจ เข้าสู่ภาคประพจน์ภาคปฏิบัติ ความดีกับปัญญาสมบูรณ์ สติคือความสงบเป็นสมณะ สัมปชัญญะคือตัวปัญญา สองอย่างนี้ไปพร้อม ๆ กัน เป็นบริสุทธิคุณ ทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีวะทั้งใจ ไปพร้อม ๆ กัน เป็นเขตเดียวกัน แยกกันไม่ได้

ชีวิตนี้ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติมีสุขมีเอกัคคตาในการดำเนินชีวิต ไม่มีความทุกข์ ไม่เป็นโรคซึมเศร้า ไม่เป็นทุกข์ ความทุกข์นี้ภาษาแพทย์ภาษาหมอ เรียกว่าโรคซึมเศร้า คืออันเดียวกัน เป็นผู้รู้ธาตุรู้ชั้น รู้อายตนะ รู้เรื่องอดีต

พระพุทธเจ้ารู้เรื่องอดีต รู้เรื่องปัจจุบัน รู้เรื่องอนาคตอย่างหาที่สุด หาประมาณมิได้ ด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยการบำเพ็ญพุทธบารมีเป็นความดีกับปัญญา ติดต่อกันเนื่องกันหลายล้านชาติหลายล้านปี พระพุทธเจ้านั่งถึงละกิเลส ละอาสวะ ละवासนา เป็นผู้ที่มีความสงบมีปัญญา เป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบาน

คติธรรมเรามองเห็นแง่มุมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครบถ้วนบริบูรณ์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสรู้ก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ แสดงธรรมจักรกับปวัตตสูตรครั้งแรกก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสให้ชาวโลกรู้ว่าอีก ๓ เดือน

ข้างหน้าพระตถาคตเจ้าจะเสด็จดับขันธ'สู่'ปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ
เสด็จดับขันธ'ปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราคิดดูดี ๆ นะนี่เป็นความเต็ม เป็นทั้งความสงบเป็นทั้งปัญญา เป็นทั้งปัญญา
เป็นทั้งความสงบ มันเป็นความพอดีความเพียงพอ มันเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม
เป็นทั้งธรรมนุญดำเนินชีวิตของตัวเอง เป็นทั้งรัฐธรรมนุญปกครองผู้อื่น

เราทั้งหลายจะต้องเข้าใจความเป็นพระนะ ความเป็นพระนั้นมันอยู่ที่เราเข้าใจ
แล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติ
การปฏิบัติ เพราะพระนี่มันต้องสมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ สมบูรณ์ทั้ง
กายวาจาภิรียมารยาททั้งใจต้องสมบูรณ์ มันต้องเต็ม ๆ ๆ ๆ ไม่มีความบกพร่อง
ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง เป็นบริสุทธิคุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งใจ
ความเป็นพระมันเป็นอย่างนี้

พระนี้แหละมันมีอยู่ ๒ อย่าง ๒ ประเภท พระแต่งตั้งกับพระที่รู้เข้าใจ
เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

ให้พวกเราเข้าใจในความเป็นพระ พระนั้นคือพระธรรมคือพระวินัย

เราไม่ทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย เราทำตามธรรมนุญ ปกครองตนเอง
ด้วยธรรมนุญ ทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพต้องเป็นธรรมนุญ ถ้าไม่เป็นธรรมนุญ
มันหยุดสัญญาตถญาณไม่ได้ หยุดนิติบุคคลตัวตนไม่ได้

สัญญาตญาณคืออะไร..?

สัญญาตญาณคือเอาความรู้สึกเป็นเราเป็นเค้า มีความรู้สึกว่าเป็นผู้หญิงผู้ชาย เป็นคนหนุ่มคนสาวคนแก่คนเฒ่าคนชรา คนเป็นคนตายคนพลัดพราก เป็นข้าราชการ เป็นนักการเมืองเป็นสมณะชีพรามณ์เป็นอะไรต่อเป็นอะไร อย่างนี้เรียกว่า สัญญาตญาณ

ความไม่รู้ไม่เข้าใจ ทำให้สัตว์โลกทั้งหลายเวียนว่ายตายเกิดด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจได้เอาความไม่รู้ไม่เข้าใจนำชีวิต ไม่ได้เอาความรู้ความเข้าใจนำชีวิต มันเลยเป็นวัฏฏสงสารเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ ภูมิต่าง ๆ มีทั้งหมด ๓๑ ภูมิ

เราทั้งหลายนะพากันเข้าใจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ นั้นอยู่ที่เรารู้เข้าใจเข้าสู่ภาคประพตติภาคปฏิบัติ เพื่อเป็น บริสุทธิคุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ โดยที่รู้เข้าสู่การประพตติการปฏิบัติ

ผู้ที่รู้เข้าใจ เข้าสู่ภาคประพตติภาคปฏิบัติเรียกบุคคลเช่นนั้นว่า สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ สมณะก็คือผู้ที่ส่งระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔

ความสงบกับปัญญาไปพร้อมกัน สองอย่างนี้แยกกันไม่ได้ สมณะกับวิปัสสนา แยกกันไม่ได้

ความรู้ความเข้าใจนี้เหมือนเรามองดูต้นไม้ต้นหนึ่งนี้แหละ ต้นไม้ต้นนั้นเค้าต้องได้อาหารจากรากจากใบจากกิ่งสาขาจากยอดตลอดปริมณฑล แสงแดดอากาศ ออกซิเจน ต้นไม้ต้นนั้นถึงจะได้รับวิตามินโปรตีนเกลือแร่ต่าง ๆ ไม่ขาดตกบกพร่อง

ความรู้ความเข้าใจนี้เรียกว่า อริยมรรค กายวาจาภิรียมารยาทอาชีพนะ
ต้องเอามาใช้เอามาปฏิบัติในปัจจุบันด้วยความไม่เพลิตเพลินไม่ประมาท

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เธอทั้งหลายจงอย่าประมาท
อย่าไปเพลิตเพลิน ต้องรู้เข้าใจ เพราะการประพฤติกการปฏิบัติมันเป็นวาระแห่งชาติ
มันเป็นวาระแห่งชาติทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งอาชีพนะ

ต้องเข้าใจ เธอทั้งหลายอย่าพากันประมาท

ให้มีปิตีมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต
เอาธรรมนุญนำชีวิต เพราะใครก็ปฏิบัติให้กันไม่ได้ เธอผู้นั้นต้องเข้าสู่ภาคปฏิบัติ
ของเธอเอง

ความหมายอย่างนี้ อย่างพระพุทธเจ้าท่านก็เน้นที่พระพุทธเจ้า อย่างพระอรหันต์
ชีณาสพได้ฟังพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งดีทั้งชั่ว
ทั้งผิดทั้งถูก ทั้งไม่ดีไม่ชั่วไม่ผิดไม่ถูก ท่านก็เข้าสู่ภาคประพฤติกการปฏิบัติ เราเป็นใคร
ที่ไหนก็ปฏิบัติของเราเอง

ความรู้ความเข้าใจนี้ถึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เราไปเรียนหนังสือนี้ ความมุ่งหมายของ
การเรียนหนังสือนี้ถึงหนังสือจะมากมายก่ายกองกองใหญ่เท่าภูเขาหรือใหญ่มากกว่า
ภูเขานี้ความมุ่งหมายอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์
เพื่อให้วิทยาศาสตร์ก้าวไปด้วยดียิ่งๆ ขึ้นไปมันอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจ การฟังธรรม
ทั้งหลายหรือการฟังการบรรยายมันอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจนี้ มันเป็นแสงสว่าง
ทางปัญญา

มนุษย์เราแค่มีตาเนื่อตาหนึ่งตามังสจักษุและต้องมีตาปัญญาไปพร้อม ๆ เพื่อพัฒนาวัตถุพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นธรรมเป็นธรรมบุญ

เราทั้งหลายพากันเข้าใจนะเราจะได้อะไรจากการประพฤติปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่อง

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านทรงตรัสรู้ ได้ส่งพระอรหันต์ชีณาสพออกไปเผยแผ่บอกว่าให้ไปทางละรูปเดียวกัน อย่าพากันไปหลายรูปนะ เพราะว่าทรัพยากรของพระอรหันต์มีน้อย

เพราะพระอรหันต์นี่คือผู้ที่หยุควัฏฐสงสารเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะไม่ทำอะไรไปตามสิ่งแวดล้อม เป็นผู้มีศีลมีสมาธิมีปัญญา ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม มีแต่ความสงบ มีแต่ปัญญา หัวใจของท่านเย็นยิ่งกว่าติดแอร์คอนดิชัน จิตใจของท่านสงบอบอุ่น เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี

เหมือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดช ท่านตรัสแก่พสกนิกรชาวไทยและชาวโลกว่า เราทั้งหลายต้องพากันรู้พากันเข้าใจ เพื่อเอาธรรมบุญนำชีวิต เราทั้งหลายต้องเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอด้วยความรู้ความเข้าใจ เราอยากได้มาก มันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราอย่าไปลิดรอนสิทธิต่าง ๆ ด้วยความไม่รู้ ไม่เข้าใจ เราต้องรู้เข้าใจเราทั้งหลายจะได้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พัฒนาใจ พัฒนากายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ อาชีพบริสุทธิ์คุณนะ ไม่เอาความสุขจากความหลง ไม่เอาความสุขจากความทุกข์ของผู้อื่น เป็นผู้ที่ไม่ประมาท ไม่เพเลิดเพลิน เป็นผู้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ ให้เราเข้าใจ ปัญญากับความสงบ มันต้องควบคู่กันไป

เหมือนแพทย์ผู้มีปัญญาที่ผ่าตัดสมองนะ สมองของมนุษย์นี้หรือว่าสัตว์ทั้งหลาย มันมีเส้นประสาทเล็กน้อยใหญ่ แพทย์ผู้ผ่าตัดต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสรีระ และต้องมีความสงบ

ความสงบกับปัญญามันถึงไปพร้อม ๆ กันอย่างนี้ เราทั้งหลายถึงจะเข้าถึงธรรม ถึงฆราวาสธรรม ไม่ประมาทในกายวาจาภิรียมารยาทอาชีวะ

พระอรหันต์นะถึงไปที่ไหนแบบไม่มีปัญหา เพราะกายวาจาภิรียมารยาทอาชีวะ ยกเลิกความไม่ถูกต้อง มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา ไปที่ไหนหัวใจเย็นกว่าแอร์คอนดิชั่น มีความสงบมีความอบอุ่นนะ เป็นธรรมเป็นธรรมนุญ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงส่งพระอรหันต์ไปเผยแผ่ธรรมะ ไม่ได้ไปเผยแผ่ความหลง เอาตัวตนเป็นที่ตั้งไม่ใช่เผยแผ่ธรรมนะ มันไปเผยแผ่ความหลง มันไปเพื่อไปเอา ไปมี ไปเป็น เพื่อไปเอาของคนอื่น มันไม่ได้ไปเผยแผ่ธรรมะนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเผยแผ่ธรรมะ พระอรหันต์ชีณาสพ ผู้ฟังพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเผยแผ่ธรรมะ ท่านไม่เอาอะไร ท่านเป็นผู้เสียสละเป็นผู้ให้

วันหนึ่งคืนหนึ่ง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบรรทมท่านพักผ่อน วันละ ๔ ชั่วโมง นอกจากนั้นทำพุทธกิจแก่โลกนะ วันละ ๒๐ ชั่วโมง

ความรู้ความเข้าใจนี้มันเป็นปิติเป็นสุขเป็นเอกัคคตา มันเป็นการปล่อยวาง เป็นผู้ที่ไม่แบกความหลงพาไป

เราต้องรู้เข้าใจในความเป็นพระนะ เราจะเป็นพรราชาสก็ก็เป็นพระได้ เป็นนักบวชก็จะเป็นพระได้ เป็นข้าราชการเป็นนักการเมืองก็จะเป็นพระได้ เป็นพระราชามหากษัตริย์เป็นประธานาธิบดีก็เป็นพระได้

ต้องรู้เข้าใจ พระคือพระธรรม พระคือพระวินัย คือธรรมบุญไม่ใช่นิติบุคคลตัวตนให้เข้าใจอย่างนี้ เราทั้งหลายต้องรู้ต้องเข้าใจในความเป็นพระ ถ้าเรายังทำอะไรตามใจตามอหิชาตัณหาเอาความรู้สึกนำชีวิตถึงจะบวชเป็นพระถูกต้องตามกฎหมายมีลายเซ็นต์อย่างนี้ก็เป็นพระได้แก่กาย แต่ว่าจากิริยามารยาทอาชีพนั่นไม่ได้เป็นพระนะ

การประพฤติกการปฏิบัติมันถึงเป็นความสมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งกายวาจากิริยามารยาทอาชีพนสมบูรณ์ทั้งใจ มันถึงเริ่มมาจากใจ การประพฤติกการปฏิบัติถึงไม่มีต่อหน้าและลับหลัง ไม่มีลับหลังและต่อหน้า เป็นผู้ที่ยกเลิกต่อหน้าและลับหลัง

ให้พวกเรารู้เข้าใจนะ ถ้าเรามีอะไรที่เป็นนิติบุคคลตัวตนมีต่อหน้าและลับหลังนั้นอย่างนี้ถือว่ายังไม่ใช่เนะ มันเป็นการจัดฉากนะ ไม่ใช่ศีลไม่ใช่สมาธิไม่ใช่ปัญญาไม่ใช่ธรรมบุญ ไม่ใช่รัฐธรรมบุญ มันเป็นนิติบุคคลตัวตน

ให้พวกเราทั้งหลายรู้กรรมรู้กฎของกรรมรู้ผลของกรรม กายวาจากิริยามารยาทอาชีพนมันคือกรรมคือกรรมกร

เราต้องรู้เข้าใจเรื่องกรรมเรื่องกฎของกรรมเรื่องผลของกรรม ต้องรู้เข้าใจเราจะได้หยุดกรรมที่ทำให้เราเวียนว่ายตายเกิด

ศีลทั้งหลายนะ ประชาชนทั้งหลายต้องมีศีลมีศีลปะแห่งชีวิต

ศีลของพระย่อยละเอียดลงไปอีก มีสิกขาบทน้อยใหญ่

ให้เรารู้เข้าใจ อันนี้เป็นหลักการเป็นอุดมการณ์เป็นอุดมธรรมเพื่อจะให้เรา
มายกเลิกด้วยความเข้าใจเข้าสู่ภาคประพตติภาคปฏิบัติ ศีลสมาธิปัญญา
ถึงเป็นกรรมกร กรรมกับกรรมกรก็คืออันเดียวกันนั่นแหละ

เราไปเห็นแต่กรรมกรที่ทำงานหนักก่อสร้าง กรรมกรนี้มีอยู่กับเรานะ กายวาจา
กิริยามารยาทอาชีพนี้นั้นเป็นกรรมกร มันเป็นอุปกรณ์

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราจะได้รู้ว่ากรรมกรนี้ไม่ได้อยู่ที่ไหนหรอก อยู่ที่เรานี้เอง
ก่อนที่เราไม่ได้ทำนะเราเป็นนาย เมื่อเราทำไปแล้วเราเป็นลูกน้องนะ หรือว่าเรา
เป็นบ่าว

ให้รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้หยุดสัญญาตญาณ ด้วยความรู้ความเข้าใจว่า
พระธรรมพระวินัยนี้เป็นพระศาสนาที่ให้เรามาหยุดกรรม หยุดการกระทำ
เพื่อหยุดผลของกรรม มามีปิตีมีสุขมีเอกัคคตาในการประพตติการปฏิบัติ

เรามีปิตีมีสุขมีเอกัคคตาในการประพตติการปฏิบัติ ความทุกข์ของเรา
มันก็ไม่มีอยู่แล้ว

เราจะเดินทางไกลเราก็ต้องใช้ปลีแข่งสองข้างก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ
ความรู้สมัยใหม่ก็เพิ่มขึ้นไปอีก เค้าก็ต้องอาศัยเรืออาศัยเครื่องบินอาศัยรถ
อยู่บนบกบนอากาศก็ต้องอาศัยรถอาศัยเครื่องบิน ถ้าทางน้ำทางทะเลมหาสมุทร
ก็อาศัยเรือยนต์เรือขนานยนต์ขนาดใหญ่เพื่อความปลอดภัยนะ

ความรู้ความเข้าใจนี้มันเป็นยาน การประพตติการปฏิบัติกับความรู้นี้มันเป็นเซท
เดียวกันแยกกันไม่ได้ ต้องไปพร้อม ๆ กัน

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจว่าธรรมานุญรัฐธรรมานุญ ส่วนตนเรียกว่าธรรมานุญ คนอื่นเรียกว่ารัฐธรรมานุญถึงเป็นสิ่งที่มียุบการคุณมากมีคุณมีประโยชน์มาก เราอย่าไปมองข้ามสิ่งที่ถูกต้อง

ถามว่าจะเรียนอะไรดี ศึกษาอะไรดี ทำงานอะไรดี เราเรียนอะไรศึกษาอะไร ทำอะไรต้องรู้เข้าใจ เรียนอะไรศึกษาอะไรทำอะไรนั่นคือความดับทุกข์ทั้งหมด คือมรรคคืออริยมรรคมันเป็นหนทางที่ประเสริฐ เอาธรรมานุญนำชีวิตคือหนทางที่ประเสริฐ ต้องรู้เข้าใจ

ความไม่รู้ไม่เข้าใจมันเห็นแก่ตัว ไม่ได้ข้ามธรรม ไม่ได้ข้ามธรรมานุญ ไม่ปรับ เข้าหาธรรม เข้าหาธรรมานุญ เราทั้งหลายถึงรู้เข้าใจ กายวาจาภิรียมารยาทอาชีพของเราต้องสมบูรณ์ด้วยธรรมด้วยธรรมานุญเราทำอะไรก็ไม่มีทุกข์เพราะเรารู้เข้าใจ

พระธรรมพระวินัยที่เรารู้เข้าใจนี้มันจะเป็นพระนิพพานทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพนั่นเป็นความสมดุล มันเป็นการบำเพ็ญบารมีที่เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นการบำเพ็ญปัญญาที่ประกอบด้วยความดี

ให้พวกเราทั้งหลายพากันเข้าใจอย่างนี้นะ เรารู้เข้าใจอ่านออกเขียนได้ เมื่อรู้เข้าใจอ่านออกเขียนได้ เราก็ปฏิบัติอยู่ทุกหนทุกแห่ง เหมือนพระอรหันต์นะ ท่านรู้เข้าใจอ่านออกเขียนได้ ทุกอย่างไม่มีปัญหาจะไปที่ไหนทำอะไรก็ไม่มีปัญหา

ความดีที่ประกอบด้วยปัญญายกเลิกสิ่งที่เป็นนิตินบุคคลตัวตนมันจะไม่มีปัญหา

เราทั้งหลายต้องพากันพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันให้สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ให้บริบูรณ์ เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทำอย่างนี้ปฏิบัติอย่างนี้แหละ มันถึงจะเป็นศีลเป็นสมาธิเป็นปัญญา ตัวเราเองก็มีประโยชน์ มหาชนทั้งหลายก็มีประโยชน์เป็นประโยชน์ตนและของคนอื่น ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจนะ จะได้หยุดสัญญาตญาณจะไม่ได้ไปตามสัญญาตญาณ สัญญาตญาณแห่งความหลง มันเป็นยานแห่งความหลง

เราทั้งหลายจะพากันเป็นพระได้ทุก ๆ คน

ศาสนาพุทธก็เป็นพระได้ ศาสนาคริสต์ก็เป็นพระได้ ศาสนาอิสลามก็เป็นพระได้ ศาสนาพราหมณ์ฮินดูซิกข์ก็เป็นพระได้ คนหนุ่มคนสาวคนแก่คนเฒ่าคนชรา เป็นข้าราชการนักการเมืองเป็นนักบวชก็เป็นพระได้ ด้วยความรู้ความเข้าใจ เน้นมาที่ตัวของเราเองนี่แหละ

หนึ่งคืนหนึ่งเฝ้าความสงบกับปัญญาไปพร้อมๆกัน เพราะธรรมชาตินี้สมบูรณ์ดีนะ กลางวันแสงพระอาทิตย์ ๑๒ ชั่วโมง กลางคืนมันไม่มีแสงอาทิตย์มันมืด มันเป็น ความสงบเป็นปัญญา มันจะสมดุลกันพอดี มันเป็นการพักผ่อนและการทำงาน ธรรมชาติมันลงตัวพอดี

เราทั้งหลายนะต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ อย่าไปลิดรอนสิทธิสิ่งต่าง ๆ นะ

ให้เข้าใจเรื่องลิดรอนสิทธินะ อย่างเราไม่อยากให้แก่ให้เจ็บให้ตายให้พลัดพราก อย่างนี้เรียกว่าลิดรอนสิทธินะ อย่างนี้ไม่ถูกต้องเพราะความเกิดแก่เจ็บตาย มันพลัดพราก มันเป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม มันเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย

เราจะไปลิขิตอนสิทธิของธรรมของสภาวะธรรมไม่ได้

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราจะได้เอาทั้งภายนอกภายในมาเป็นข้อสอบข้อตอบ ด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราต้องขอบใจต่างหากนะ ขอบใจสิ่งแวดล้อมทางตาหูจมูกลิ้นกายใจ ที่มันเป็นข้อสอบที่ให้เราตอบด้วยความรู้ความเข้าใจ ให้เรามีปิติมีความสุข ในการประพฤติการปฏิบัติ

เราต้องเข้าใจ การตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านมาตรัสรู้ ที่ภพภูมิของมนุษย์นี้

มนุษย์นี้มีอายุขัยร่วมหนึ่งศตวรรษหรือร้อยปีมันเป็นความพอดีเป็นความพอเพียง ถ้ามมากกว่าแสนปีมันก็ไม่รู้จักพระไตรลักษณ์ ถ้าน้อยเกินไปมันก็ยังตั้งหลักไม่ได้

ภพภูมิมนุษย์นี้เป็นภพภูมิที่พอดี พอเพียงเพียงพอ เป็นภพภูมิที่มาสร้างบารมี ให้พวกเราทั้งหลายพากันเข้าใจอย่างนี้ละ

ประเทศไทยเมืองไทยพระมหากษัตริย์ไทยให้มีการบวชเป็นสามเณรให้มีการบวช ก่อนที่จะรับราชการ เพื่อเป็นหลักการเพื่อเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม เพื่อเอาธรรม นำชีวิต เพื่อเอาธรรมนำชีวิตรักษาชีวิตเพื่อทรัพยากรของประเทศ

ให้พวกเราเข้าใจ เพราะความเป็นพระมันจะเป็นพระได้ทั้งนักบวชและ ประชาชนนะ ด้วยความรู้ความเข้าใจ การมาบวชได้มาปฏิบัติติดต่อนั่นเอง เอาศีล เอาสมาธิเอาปัญญามาปฏิบัติติดต่อนั่นเอง

การปฏิบัติติดต่อกันเนื่องนี้ด้วยการรู้หรือสงสัยที่ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม
มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

การประพฤติการปฏิบัติที่ติดต่อกันเนื่องตามหลักเหตุหลักผลตามสรีระศาสตร์
กายวาจาภิรียมารยาทอาชีพรทั้งใจ ๓ อาหิตยมันจะเปลี่ยนแปลงไป เป็นปฏิบัติ
เป็นความดี มันจะฝังอยู่ในธาตุในชั้นในอายตนะ เรียกว่าเป็นชิฟเป็นเมมโมรี
ที่ฝังอยู่ในสัญญาชั้น

ให้เราเข้าใจ เรามาบวชถึงต้องบวชทั้งกายบวชทั้งวาจาภิรียมารยาททั้งอาชีพร
อาชีพรนักบวชยกเลิกตัวตนถึงจะเป็นพระธรรมเป็นพระวินัย ยกเลิกการทำอะไรตามใจ
ตามอรรถาัย เอาข้อวัตรกิจวัตรนำชีวิตมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทำอย่างนี้ติดต่อกันเนื่องเพื่อเป็นหลักการเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม
เมื่อเราลาสิกขาไปแล้วก็เอาข้อวัตรข้อปฏิบัตินี้ไปประพฤติไปปฏิบัติ เพื่อความ
เป็นพระ เป็นธรรม เป็นธรรมนุญ เพื่อเป็นตัวอย่างแบบอย่างให้กุลบุตรลูกหลาน
เพื่อส่งดีเอ็นเอแห่งความดี ดีเอ็นเอแห่งปัญญา เพื่อทรัพยากรของหมู่วมลมนุษย์
ที่ต่อยอดทางวิทยาศาสตร์และทางใจไปพร้อม ๆ กัน

ความเป็นมนุษย์มันต้องมีวิชาแห่งความเป็นมนุษย์นะ มนุษย์เราต้องเอาธรรม
นำชีวิต ธรรมนุญนำชีวิตอันนี้เป็นวิชาของความเป็นมนุษย์นะ เอานิติบุคคลตัวตน
นำชีวิตเราทั้งหลายจะพากันหมดวิชานะ

เราคิดดูดี ๆ เราจะไปเมืองโน้นเมืองนี้ต้องมีวิชา เค้ามาเมืองไทยก็ต้องมีวิชา

อ้อๆๆ เราก็ต้องรู้ว่าถึงบางอ้อนะ ความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาที่ประกอบด้วยความดีมันต้องติดต่อกันเนื่องด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

มนุษย์เราถึงต้องต่อวิชา ไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยบุคคลนั้นหมดวิชานะ

นางวิสาขามหาอุบาสิกาได้อุปัฏฐากพ่อสามี เทคนักรับการพ่อสามี ให้อาหารพ่อสามีอยู่นะ เวลาเช้าเป็นเวลาที่สงฆ์สาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาภิกขาจารบิณฑบาต มาถึงบ้านพ่อสามีพร้อมกับนางวิสาขา นางวิสาขารู้ว่าพ่อสามีนั้นเค้าไม่ศรัทธาธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา นางวิสาขาถึงได้กล่าวกับพระว่า นิมนต์ไปภิกขาจารในที่อื่นเถิด เพราะว่าพ่อสามีกำลังบริโภคของเก่าอยู่ เค้าไม่ถวายภิกขาจารบิณฑบาต

พ่อสามีได้ยินได้ฟังโกรธเป็นฟืนเป็นไฟ เอาเรื่องเอาราวใหญ่เลย ขับไล่นางวิสาขาให้ออกจากบ้าน นางวิสาขาได้พูดว่าก่อนจะเอานางมาเป็นลูกสะใภ้ได้มีญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายรับรู้ เมื่อนางจะจากไปก็ต้องเช่นเดียวกัน เพื่อจะให้ได้ดีเคลียร์

นางวิสาขาได้กล่าวในที่สมาคมที่มาพร้อมเพรียงกันว่า คำว่าบริโภคของเก่านั้นหมายถึงเอาความหลงนำชีวิต เอานิติบุคคลตัวตนนำชีวิตไม่ได้เอาธรรมบุญนำชีวิตที่เราจะเป็นมนุษย์ได้ก็เพราะมีความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาประกอบด้วยความดี เมื่อเรามีความดีแล้วตั้งอยู่ในความประมาท ผู้ที่ประมาทตั้งอยู่ในนิติบุคคลตัวตนเรียกว่าเป็นผู้ที่บริโภคความหลงเป็นผู้ที่บริโภคของเก่า

นางวิสาขาได้พูดอย่างนี้หลักการอย่างนี้แหละ พ่อสามีรู้เข้าใจเรื่องของเก่าของใหม่ เข้าใจเรื่องธรรมเรื่องสภาวะธรรม จึงได้ขอโทษขออภัยขออโหสิกรรมลูกสะใภ้

แต่นางวิสาขบอกว่าให้ไปขอโทษขอภัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโน่น

จึงได้อารานาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมด้วยสงฆ์สาวก
มารับบิณฑบาต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็แสดงธรรมนะ นางวิสาข
ก็ใช้มานกนั้นไม่ให้มองเห็น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นบริสุทธิ์คุณไม่มีอะไรที่จะกันได้

ความรู้ความเข้าใจมันจะโล่งมันกับคนหายหวัดมันจะโล่งหมด โล่งโปร่งเบาสบาย
เหมือนคนหายจากหวัดหายจากปวดหัวปวดท้อง มันจะโล่งอย่างนี้ ความรู้ความเข้าใจ
เอาธรรมนำชีวิตมันจะโปร่งโล่งเบาสบาย เหมือนแต่ก่อนเราเป็นไข้ไม่สบาย
เดี๋ยวนี้เราหายไข้หายไม่สบายแล้ว ธรรมะ ธรรมบุญ ถึงเป็นของมีคุณของมีประโยชน์

ให้พวกเราทั้งหลายให้เข้าใจนะ เพื่อจะได้หยุดสัญชาตญาณที่มันเป็นนิติบุคคล
ตัวตน การประพฤติกการปฏิบัติของเราถึงจะติดต่อดูต่อเนื่อง เราทั้งหลายจะได้เห็นคุณ
เห็นประโยชน์ จะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม หลักการอย่างนี้แหละ

ความรู้ความเข้าใจสำหรับผู้ที่มาบวช ก็ต้องพากันประพฤติกการปฏิบัติเพื่อติดต่อดู
ต่อเนื่อง เพื่อเราจะได้บวชทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งอาชีพนบวชทั้งใจ

เราอยู่ที่บ้านเราดูหนังฟังเพลงเราทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย

เรามาบวชนะ วิถีชีวิตต้องเปลี่ยนใหม่ด้วยพระธรรมพระวินัยเพื่อยุคยาน
หยุดสัญชาตญาณ ให้เราเข้าใจ เพื่อเราจะได้ไม่เสียเวลาบวช เราไม่รู้ไม่เข้าใจ
เราก็เสียเวลาบวชนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่าเวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า กาลเวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า อย่าให้เวลามันกลืนกินเรา เราไม่รู้ไม่เข้าใจเวลาก็จะกลืนกินเรา

ถ้าเราเข้าใจแล้วมันจะหยุดเวลาด้วยความรู้ความเข้าใจ ความหยุดก็คือความสงบนิ่งแหละ สงบด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา เพื่อติดต่อดำเนินไปด้วยข้อวัตรข้อปฏิบัติ ไม่ทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เสียกาลเสียเวลา เพื่อเราเป็นมนุษย์ได้รับวิชาแห่งความเป็นมนุษย์ ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐ

เราต้องเอาความรู้ความเข้าใจเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เวลาเราลาสิกขาไป มันลาสิกขาตั้งแต่ภายนอก กายวาจาภิรียมารยาทอาชีพรูปร่างใจ

เราต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต เราอย่าเอาความหลงนำชีวิต ต้องเอาธรรมนำชีวิต เราจะได้เข้าสู่ทรัพยากรที่ประเสริฐที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์

ให้เข้าใจนะ ผู้ที่ลาสิกขาบทไปต้องรู้เข้าใจเรื่องพระศาสนา พระศาสนาคือ ธรรมนุญคือธรรมะ อย่างข้าราชการนักการเมืองเอาไปปกครองคนอื่นเรียกว่า รัฐธรรมนุญ ปกครองทั้งตัวเองทั้งคนอื่น ประชากรของโลก ประชาธิปไตยก็ต้องปรับเข้าหาธรรมนุญรัฐธรรมนุญ สังคมนิยมชมชอบน่ะก็ต้องปรับตัวเข้าหาธรรมนุญ รัฐธรรมนุญ ปฏิบัติทั้งต่อหน้าและลับหลังด้วยความตั้งใจเจตนา เต็ม ๆ ๆ เหมือนพระจันทร์วันเพ็ญ สมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ

ให้พวกเราทั้งหลายเข้าใจนะ ถ้าไม่เข้าใจแล้วก็จะวกลงย่ำต๊อกอยู่ในความหลง ความไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายก็จะหมดวิชาแห่งความเป็นมนุษย์ ย่ำต๊อกในความหลง

คำว่าคนนี้แปลว่าความหลงงมงายยังไม่ใช้ธรรมบุญรัฐธรรมบุญ คำว่าคนนี้ระคนด้วย
 อบายมุขอบายภูมิ บุคคลที่เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเป็นบุคคลที่ไม่มีปัญญาสัมมาทิฐิ เป็น
 บุคคลที่ไม่บรรลุนิติภาวะ ถึงจะเรียนศึกษาจบปริญญาเอก จบ ปธ.๙
 เป็นศาสตราจารย์ ก็เรียกว่าเป็นบุคคลที่ไม่บรรลุนิติภาวะนะ เพราะยังเอาความหลง
 นำชีวิตอยู่ เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิตอยู่ มันยังมีการเวียนว่ายตายเกิดด้วยความไม่รู้
 ไม่เข้าใจ มันยังวอกวนอยู่กับความหลง เป็นบุคคลที่ยังบริโภคความหลงบริโภคตัว
 บริโภคตนเรียกว่าบริโภคของเก่า มันวอกวนอยู่ที่เก่า มันเป็นได้แต่เพียงคน
 เป็นได้แต่เพียงความหลง

ท่านพุทธทาสภิกขุเป็นทั้งพระดีทั้งพระมีปัญญา ท่านได้ถึงพูดออกจากใจ
 จากพระนิพพาน เพื่อให้มนุษย์พัฒนาทั้งใจพัฒนาทั้งวัตถุไปพร้อม ๆ กัน

ท่านถึงกล่าวออกจากใจพระนิพพานว่า มนุษย์เราต้องเอาธรรมนำชีวิต
 เอาธรรมบุญนำชีวิต มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ
 ชีวิตของเราจะเต็ม ๆ ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราทั้งหลายจะได้เป็นมนุษย์ได้ด้วย
 ความรู้ความเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะเป็นมนุษย์ได้ด้วยปัญญา
 ไม่ใช่ความหลงงมงาย เราทั้งหลายจะสูงส่งไม่ตกสู่อบายมุขอบายภูมิเป็นได้แต่เพียงคน
 เป็นได้แต่ความหลงเพราะรู้เข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ เราจะเป็นมนุษย์ได้
 ไม่หมดวิชาแห่งความหลงเพราะเอาธรรมนำชีวิตนะ

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง เหมือนหนึ่งยุง มีดี ที่แววขน
 ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน ย่อมเสียที่ ที่ตน ได้เกิดมา
 ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ ถ้ามีครบ ควรเรียก มนุสสา
 เพราะทำถูก พุทถูก ทุกเวลา เปรมปรีดา คั่นวัน สุขสันต์จริง
 ใจสกปรก มีดมัว และร้อนร้าว ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง
 เพราะพูดผิด ทำผิด จิตประวิง แต่ในสิ่ง นำตัว กลัวอบาย
 คิดดูเถิด ถ้าใคร ไม่อยากตก จงรีบยก ใจตน รีบชวนขวย
 ให้ใจสูง เสียได้ ก่อนตัวตาย ก็สมหมาย ที่เกิดมา อย่าเชื่อน เอย ๆ

ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิต เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต ชีวิตของเรา
 มันจะเดินทางไม่ถูกต้องนะ มันเป็นชีวิตที่ทุจริต มันไม่ใช่ชีวิตที่สุจริต เดียวมันจะ
 พังทลายเหมือนตึก สตง.นะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราทั้งหลายว่า อย่าได้เพลิดเพลिन
 อย่าได้ประมาท ต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต เพราะปัจจุบันเป็นวาระ
 สำคัญ มันเป็นความรู้คู่กับการประพฤติกการปฏิบัติ ท่านหลวงปู่มั่นที่ท่านตรัสไว้ว่า
 ปัจจุบันเป็นสิ่งที่สำคัญ

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอน
 ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืน
 ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู
 ชีวิตที่มีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรมความ
 ดีเท่านั้น

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลาย เป็นผู้ที่ประเสริฐเป็นผู้ที่มีลมปราณ มีโอกาสมีเวลา
มีวาสนา จงใช้ชีวิตที่ประเสริฐพากันประพฤติพากันปฏิบัติเพื่อเป็นผู้ปฏิบัติดี
ที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นผู้มีปัญญาด้วยความดี เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบปฏิบัติตรง
ปฏิบัติสมบูรณ์เป็นแบบเป็นพิมพ์เพื่อส่งดีเอ็นเอที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นประโยชน์
ทั้งส่วนตนและมหาชน
